

Analys

Diakonias analys och kommentarer

Biståndsavräkningar och partiernas löften före valet 2014

I den budget som nyligen presenterades aviserade regeringen att hela 8,4 miljarder kronor från det svenska biståndet ska gå till att finansiera Migrationsverkets kostnader i Sverige. Det motsvarar 21% av den svenska biståndsbudgeten på en procent av BNI.

Tre partiledare ville minska avräkningarna

I den partiledarenkät som Diakonia genomförde innan valet 2014 ställdes bl.a. frågan om huruvida avräkningar från biståndet bör minska. **Åsa Romson (MP)** **Jonas Sjöstedt (V)** och **Annie Lööf (C)** svarade alla "ja" på den frågan, men underströk samtidigt vikten av en human och solidarisk flyktingpolitik. Moderaterna är det enda parti som svarade "nej" på frågan. Både Göran Hägglund (Kd) och Stefan Löfven (S) svarade "Möjligen". Hägglund sade dock att det finns skäl att se över det nuvarande regelverket och att avräkningarna i möjligaste mån inte ska belasta biståndsbudgeten, och Löfven svarar att man "avvisar den typ av avräkningsmetod för skuldavskrivningar som den borgerliga regeringen har genomfört i stor skala".

– En generös flyktingpolitik – som vi alla ställer oss bakom – kan inte vara beroende av att faktureras på löpande nota från biståndet. Det är inte rimligt att en femtedel av biståndet stannar kvar i Sverige. Att Västra Götaland får mer bistånd mot fattigdom än Mocambique, kommenterar Bo Forsberg generalsekreterare på Diakonia.

Stor majoritet bland riksdagskandidaterna i Mp, V och C ville minska avräkningarna

Diakonia genomförde före valet 2014 ytterligare en enkät till riksdagskandidater. I enkäten fick alla riksdagskandidater på valbar plats bl.a. svara på frågan om man anser att avräkningarna ska minska. I siffrorna som redovisas här räknas bara de som faktiskt fick en plats som riksdagsledamot eller minister.

Mest utmärkande är V, MP och C där 100 % (V och MP) respektive 94 % (C) svarade att avräkningarna ska minska. Även om man inkluderar Centerpartiets samtliga ledamöter (22st) i beräkningen visar det sig att minst 72 % tyckte att avräkningarna bör minska.

Hälften av de svarande socialdemokraterna ansåg att avräkningarna bör minska, flera lämnade inget definitivt svar och endast en socialdemokrat svarade "nej" på frågan!

Fem ministrar i regeringen vill minska avräkningarna men stödjer nu rekordavräkningar från biståndet

Anmärkningsvärt är att fem av dem som motsatte sig avräkningar från biståndet är nu statsråd i den nuvarande regeringen, nämligen Anders Ygeman, Ylva Johansson, Ardalán Shekarabi, Gustav Fridolin och Per Bolund. Ytterligare personer med viktiga positioner såsom gruppleddare och talespersoner återfinns bland dem som ville minska avräkningarna. Bl.a. Centerpartiets talesperson för utrikespolitik och bistånd Kerstin Lundgren, Centerpartiets talesperson för skatt och ekonomi Per Åsling, samt Kristdemokraternas gruppleddare Emma Henriksson och biståndspolitiska talesperson Sofia Damm.

Diakonias kommentarer

Till skillnad från invandringsfientliga krafter menar vi att asylrätten en mänsklig rättighet och att Sverige vinner på att vara ett öppet land på flera plan, inte bara ekonomiskt. Men Migrationsverkets kostnader i Sverige borde betalas ur budgeten som vilken annan budgetpost som helst och inte tas från biståndet ämnat för fattigdomsbekämpning. Sveriges avräkningar på 21 % är unikt – snittet bland givarländerna ligger på 2,8 %.

I debatten har Socialdemokraterna argumenterat för att det inte spelar någon roll om pengarna används i Sverige eller i världen då det är utsatta människor här som där. För det första – många EU-länder med stort flyktingmottagande väljer att inte finansiera sina migrationskostnader alls med bistånd – eller en mycket mindre andel.

- 2012 lät EU-länderna 2 miljarder dollar sammanlagt gå från biståndet till inhemska kostnader för mottagande. I år tar Sverige ensamt över 1 miljard dollar från biståndet.
- 2012 låg andelen på 2,8 procent i snitt hos övriga givarländer. För 2015 räknar Sverige av 21 procent.

8,4 miljarder från biståndet motsvarar

8,4 miljarder kronor är lika mycket som de 26 största biståndsländerna fick tillsammans. Urholkningen av biståndet på 8,4 miljarder kronor drabbar miljontals människor, om inte miljarder. Konsekvensen blir dessutom att många aktörer inom biståndet snabbt kommer att få skära i inplanerade verksamheter för 2015.

För 8,4 miljarder kan man:

- 2 miljoner malariabehandlingar å tre dagar
- 5 veckors specialmat för 20 miljoner undernärda barn
- 20 miljoner doser mässlingsvaccin
- 20 miljoner doser stelkrampsvaccin vid förlossning
- 20 miljoner doser poliovaccin
- 20 miljoner myggnät
- Rent vatten till 20 miljoner människor
- 50.000 vattenpumpar
- 100 miljoner vattenreningstabletter
- 30.000 skyddspaket mot ebola för familjer
- 2 miljoner filter

Källa: <http://staffanlandin.se>

Dessutom riskerar Sverige att bidra till en negativ spiral där andra länder tar efter. Danmark har redan avisat att man ämnar följa det svenska exemplet.

<http://www.information.dk/telegram/514016>

Vi hoppas att riksdagens behandling av budgeten ska leda till kompromisser så att denna enorma urholkning ska minska och att regelverket skärps. Ett öppet Sverige kan inte vara avhängigt att kostnaderna betalas av världens fattiga.

Budgetpropositionen 2015

I den budget som nyligen presenterades aviserade regeringen att 8,4 miljarder kronor från det svenska biståndet ska gå till att finansiera Migrationsverkets kostnader i Sverige. Det motsvarar hela 21% av den svenska biståndsbudgeten på en procent av BNI.

Tabell 2.1 Biståndsram, härledning av utgiftsområde 7 Internationellt bistånd

Miljoner kronor

	2013	2014 ¹	Förslag 2015	Beräknat 2016	Beräknat 2017	Beräknat 2018
Biståndsram	38 157	38 370	40 445	42 403	44 467	46 474
Kostnader inom andra utgiftsområden	7 160	7 508	10 943	9 907	7 351	6 687
<i>Varav:</i>						
Flyktningkostnader ²	4 637	4 988	8 415	7 301	4 700	3 968
EU-bistånd	1 628	1 651	1 660	1 692	1 729	1 783
Utrikesförvaltningens förvaltningskostnader	461	463	444	453	463	477
Övrigt	434	406	424	460	460	459
Kostnader inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd	30 997	30 862	29 502	32 496	37 116	39 786
Biståndsram i procent av beräknad BNI enligt ENS 1995³	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Biståndsram i procent av beräknad BNI enligt ENS 2010			0,96 %	0,96 %	0,96 %	0,96 %

Diakonias partiledarenkät före valet

I den partiledarenkät som Diakonia genomförde innan valet 2014 ställdes bl.a. frågan om huruvida avräkningar från biståndet bör minska. Annie Lööf (C), Åsa Romson (MP) och Jonas Sjöstedt (V) svarade alla "ja" på den frågan, men understryker samtidigt vikten av en human och solidarisk flyktingpolitik. Moderaterna är det enda parti som svarar "nej" på frågan. Både Göran Hägglund (KD) och Stefan Löfvén (S) svarar "Möjligen". Hägglund säger dock att det finns skäl att se över det nuvarande regelverket och att avräkningarna i möjligaste mån inte ska belasta biståndsbudgeten, och Löfvén svarar att man "avvisar den typ av avräkningsmetod för skuldavskrivningar som den borgerligaregeringen har genomfört i stor skala".

<http://www.diakonia.se/Politik-och-paverkan/Rapporter-fran-Diakonia/partiernas-nya-loften---enkät-infor-valet-2014/>

Diakonias riksdagsenkät före valet

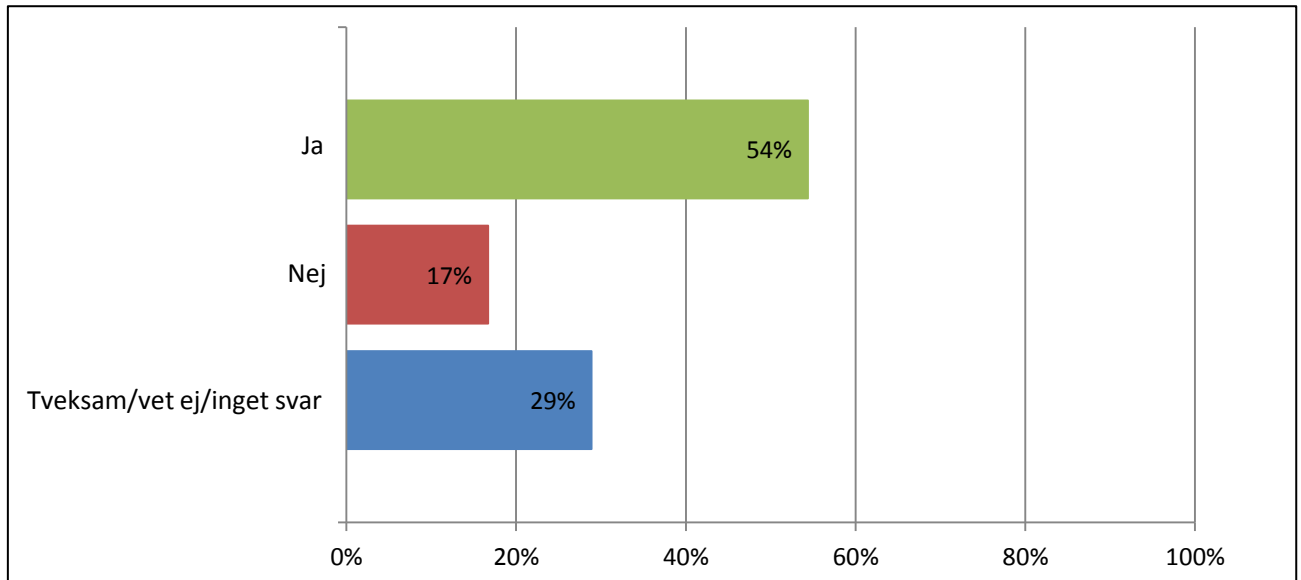
Diakonia genomförde före valet 2014 ytterligare en enkät till riksdagskandidater. I enkäten fick alla riksdagskandidater på valbar plats bl.a. svara på frågan om man anser att avräkningarna ska minska. I siffrorna som redovisas här räknas bara de som faktiskt fick en plats som riksdagsledamot eller minister.

Enkäten visar att det totalt sett faktiskt är en majoritet av de svarande som anser att avräkningarna ska minska. 54 % eller 111 av 219 svarande svarar "ja" på frågan om man anser att avräkningarna från biståndet ska minska. Mest utmärkande är V, MP och C där 100 % (V och MP) respektive 94 % (C) svarar att avräkningarna ska minska. Även om man inkluderar Centerpartiets samtliga ledamöter (22st) i beräkningen visar det sig att minst 72 % tycker att avräkningarna bör minska. Hälften av de svarande socialdemokraterna tycker att avräkningarna bör minska, flera lämnar inget definitivt svar och endast en socialdemokrat svarar "nej" på frågan!

Anmärkningsvärt är att fem stycken av de som motsätter sig avräkningar från biståndet är statsråd i den nuvarande regeringen, nämligen **Anders Ygeman**, **Ylva Johansson**, **Ardalan Shekarabi**, **Gustav Fridolin** och **Per Bolund**. Ytterligare personer med viktiga positioner såsom gruppleddare och talespersoner återfinns bland dem som vill minska avräkningarna. Bl.a. Centerpartiets talesperson för utrikespolitik och bistånd **Kerstin Lundgren**, Centerpartiets talesperson för skatt och ekonomi **Per Åsling**, samt Kristdemokraternas gruppleddare **Emma Henriksson** och biståndspolitiska talesperson **Sofia Damm**.

Anser du att avräkningarna från biståndet till utgifter i Sverige ska minska?

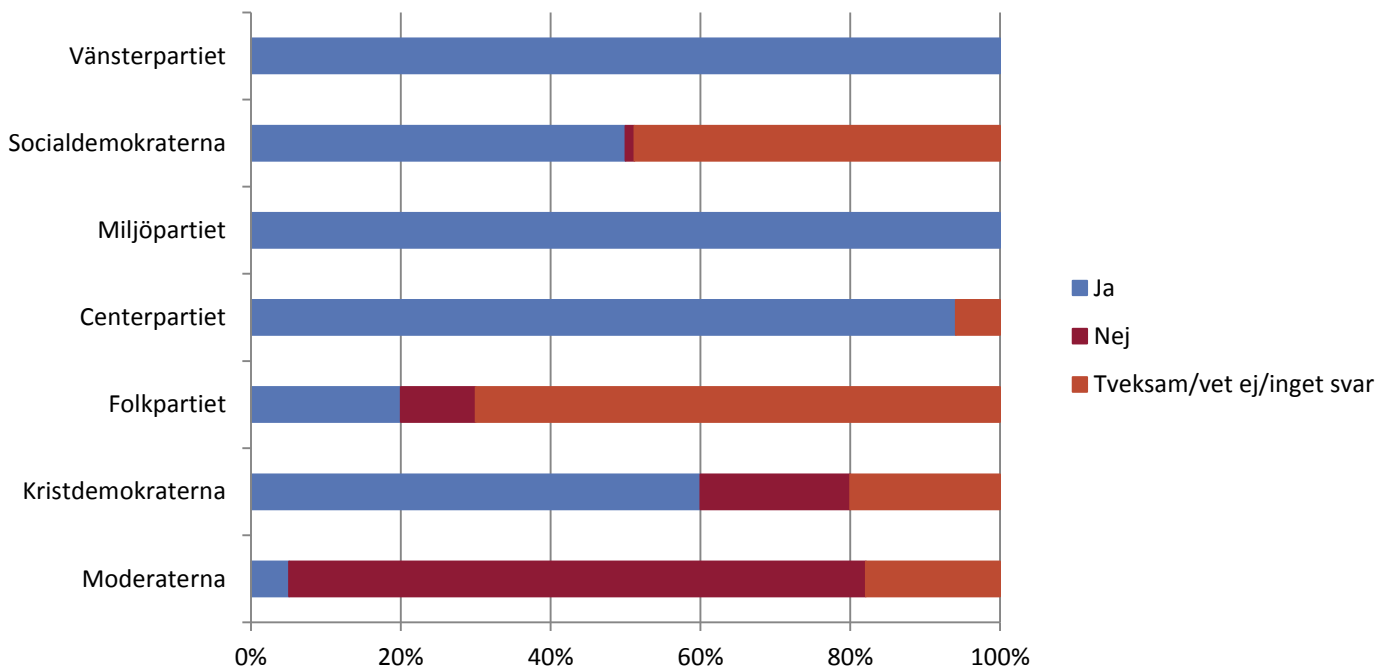
Samlade svar:

Svar	Antal	Andel i %
<i>Ja</i>	111	54
<i>Nej</i>	34	17
<i>Tveksam/vet ej/inget svar</i>	59	29
Totalt	204	100

Svar per parti:

Andel i %	V	S	MP	C	FP	KD	M
<i>Ja</i>	100	50	100	94	20	60	5
<i>Nej</i>	0	1	0	0	10	20	77
<i>Tveksam/vet ej/inget svar</i>	0	49	0	6	70	20	18
Totalt	100	100	100	100	100	100	100

Antal	V	S	MP	C	FP	KD	M
<i>Ja</i>	19	43	23	16	2	6	2
<i>Nej</i>	0	1	0	0	1	2	30
<i>Tveksam/vet ej/inget svar</i>	0	42	0	1	7	2	7
Totalt	19	86	23	17	10	10	39

111 kandidater som svarat "Ja" i enkäten. Totalt 106 ledamöter i nuvarande riksdag**Vänsterpartiet**

Daniel Riazat
Ulla Andersson
Hans Linde
Maj Karlsson
Daniel Sestrajcic
Birger Lahti
Karin Rågsjö
Amineh Kakabaveh
Jens Holm
Nooshi Dadgostar
Ali Esbati
Lotta Johnsson Fornarve
Emma Wallrup
Jonas Sjöstedt
Christina Høj Larsen
Rossana Dinamarca
Wiwi-Anne Johansson
Mia Sydow Mölleby
Linda Snecker
Totalt 19 av 19

Socialdemokraterna

Peter Jeppsson
Patrik Engström
Agneta Karlsson
Marianne Pettersson
Azadeh Rojhan Gustafsson
Börje Vestlund
Christer Engelhardt
Raimo Pärssinen
Patrik Lundqvist
Mattias Jonsson
Jennie Nilsson
Peter Persson
Helene Petersson
Thomas Strand
Johanna Haraldsson
Håkan Juholt,
Lena Hallengren,
Tomas Eneroth
Hillevi Larsson
Emilia Töyrä
Per-Arne Håkansson

Rikard Larsson
Anders Ygeman
Veronica Palm
Arhe Hamednaca
Ylva Johansson
Åsa Westlund
Alexandra Völker
Hans Ekström
Fredrik Olovsson
Sara Karlsson
Ardalan Shekarabi
Helén Pettersson
Isak From
Jasenko Omanovic
Ingemar Nilsson
Anna Wallén
Maria Andersson Willner
Petter Löberg
Carina Ohlsson
Eva-Lena Jansson
Teresa Carvalho
Anna-Lena Sörenson
Totalt 43 av 86

Miljöpartiet

Jan Lindholm
Anders Schröder
Lise Nordin
Agneta Börjesson
Cheryl Jones Fur
Rasmus Ling
Gustav Fridolin
Karin Svensson Smith
Rickard Persson
Per Bolund
Per Olsson
Annika Hirvonen
Esabelle Dingizian
Gunvor G Ericson
Marco Venegas
Niclas Malmberg
Stina Bergström
Jabar Amin
Janine Alm Ericson

Emma Nohrén
Jonas Eriksson
Elisabet Knutsson
Annika Lillemets
Totalt 23 av 23

Centerpartiet

Anders Ahlgren
Anders W Jonsson
Rickard Nordin
Ola Johansson
Per Åsling
Anders Åkesson
Kerstin Lundgren
Per Lodenius
Johanna Jönsson
Solveig Zander
Daniel Bäckström
Helena Lindahl
Emil Källström
Annika Carlsson
Fredrik Christensson
Lena Ek
Totalt 16 av 17

Folkpartiet

Bengt Eliasson
Roger Haddad
Totalt 2 av 10

Kristdemokraterna

Sofia Damm
Emma Henriksson
Caroline Szyber
Annika Eclund
Lars-Axel Nordell
Magnus Oscarsson
Totalt 6 av 10

Moderaterna

Lisbeth Sundén Andersson
Michael Svensson
Totalt 2 av 39